

Associació Internacional de

Ciutats Educadores

18
Butlletí
informatiu
2014

CIUTATS
EDUCADORES PER A
UN MÓN MILLOR

experiència

Banc Local de Voluntariat d'Águeda

El municipi d'Águeda, amb 47.800 habitants i una àrea de 334,3 km², es troba situat a la regió d'Aveiro i constitueix un lloc de pas entre el litoral i l'interior de Portugal. Águeda adquireix la categoria de ciutat l'any 1985, gràcies al seu desenvolupament econòmic i social. Actualment, figura entre els municipis més industrialitzats del país.

Per tal de promoure el voluntariat i, així, una ciutadania activa i solidària que contribueixi a millorar la qualitat de vida a la ciutat, el

municipi d'Águeda va crear, l'any 2010, el Banc Local de Voluntariat, en col·laboració amb el Consell Nacional de Promoció del Voluntariat (CNPV), entitat formada per representants de diferents ministeris i d'entitats socials que s'encarrega d'impulsar, qualificar i coordinar el voluntariat a Portugal.

La pràctica del voluntariat esdevé una via important per a la sensibilització i la formació d'una ciutadania corresponsable i compromesa amb iniciatives d'interès social i comunitari, a favor de la inclusió, la cohesió, la igualtat d'oportunitats i la transformació social.

El Banc Local de Voluntariat d'Águeda neix de la doble necessitat de dotar les accions de voluntariat d'un marc legal i, alhora, de crear un espai de trobada entre les persones interessades a fer voluntariat i les organitzacions promotores, unint d'aquesta manera oferta i demanda.

El Banc Local de Voluntariat s'adreça, d'una banda, a persones de qualsevol edat que volen prestar servei a la comunitat aportant les seves capacitats i coneixements i, de l'altra, a les entitats públiques i privades amb finalitats (continua a la pàg. 2)

El Banc Local de Voluntariat d'Águeda és un espai de trobada entre persones voluntàries i entitats amb finalitats socials, que permet promoure, coordinar i acompanyar les accions de voluntariat a la ciutat.

editorial

L'any 2014 representa un moment important per a l'Associació Internacional de Ciutats Educadores i els membres que en formen part, atès que es compleixen 20 anys de la constitució de l'Associació. L'AICE és el fruit de la suma de moltes voluntats i el reflex que l'aposta per l'educació ciutadana és assumida cada vegada per més ciutats, que en fan una prioritat.

El camí ha estat llarg i fèrtil, ric en contactes, col·laboracions i, sobretot, en aprenentatges.

Enguany, la ciutat de Barcelona, bressol d'aquest moviment internacional, serà l'amfitriona del XIII Congrés, que té com a lema "Una Ciutat Educadora és una ciutat que inclou".

Les ciutats educadores tenen davant seu un gran repte: treballar per la inclusió social. Un repte que cal abordar des d'una perspectiva integral per a poder fer front a les desigualtats socials, econòmiques i d'oportunitats existents entre diferents sectors de la població. A més, es corre el risc que aquestes desigualtats siguin cada vegada més grans, atès el ritme de canvi tan accelerat que vivim avui dia, si (continua a la pàg. 3)

Banc Local de Voluntariat d'Águeda

socials i sense afany de lucre, interessades a comptar amb voluntaris i a coordinar l'activitat. Aquestes entitats treballen en àrees d'acció molt diverses que van des d'iniciatives socials, culturals, esportives, educatives o de desenvolupament socioeconòmic fins a la promoció del medi ambient, de la salut, etc.

A més, el Banc Local de Voluntariat, amb la intenció de promoure, coordinar i qualificar el voluntariat, i d'oferir-li suport i acompanyament, duu a terme accions de formació per a la pràctica del voluntariat, adreçades tant a les persones voluntàries com als agents institucionals, pràctica que ha de respondre a un programa prèviament establert i que ha de ser orientada pels professionals de l'entitat. Per la seva banda, el CNPV treballa per sensibilitzar les empreses per tal que valorin l'experiència adquirida a través del voluntariat, especialment entre els joves que busquen la primera feina.

Un reglament regula formalment la pràctica del voluntariat, la qual es regeix per diversos principis, entre ells el de solidaritat i compromís del voluntari amb l'activitat que es disposa a fer, el de participació de les

organitzacions representants dels voluntaris en qüestions que afecten aquesta pràctica, o el de complementaritat, que pressuposa que el voluntari no ha de substituir els recursos humans considerats necessaris en la consecució dels objectius, estatutàriament definits, de les organitzacions promotores.

Actualment, el Banc –coordinat des del Servei d'Acció Social de la Divisió de Desenvolupament Social de l'Ajuntament d'Águeda– compta amb més de trenta entitats inscrites, la majoria de les quals són associacions i institucions particulars de solidaritat social (IPSS), i amb més de dos-cents voluntaris que fan, a través d'aquestes entitats, una contribució a la comunitat.

Pel que fa al perfil del voluntariat, predominen les dones, el 51% tenen entre 16 i 29 anys i el 53% estudis superiors. Les activitats que aconsegueixen són força variades: oferir suport i acompanyament a la gent gran, atendre infants en centres d'acollida, prestar ajut en hospitals o col·laborar en l'alfabetització i educació de persones adultes. Així, per exemple, la Universitat d'Aveiro col·labora en

la formació de voluntaris per tal que aquests puguin oferir suport en l'ús de les noves tecnologies a l'alumnat de les universitats sènior d'Águeda.

Mitjançant aquesta iniciativa, Águeda, igual que moltes altres ciutats portugueses, potencia el desenvolupament social i el compromís ciutadà en la transformació i construcció de ciutats més solidàries.

Més informació de l'experiència a www.edcities.org

presenta: Ajuntament d'Águeda

contacte: Elsa Margarida de Melo Corga,
regidora d'Educació i Acció Social

e-mail: geral@cm-agueda.pt

xarxes de ciutats

★ Trobada de la Xarxa Brasil

El proper 18 de febrer se celebrarà a Sorocaba una reunió de la Xarxa Brasileira de Ciutats Educadores per triar la futura ciutat coordinadora, així com les ciutats integrants del grup de suport a la coordinació per als propers dos anys. En aquesta reunió també es definirà el pla d'acció 2014 de la xarxa.

★ Reunió de la Comissió de Coordinació de la Xarxa Portuguesa

El passat 12 de gener, Lisboa va acollir la primera reunió de la Comissió de Coordinació de la Xarxa Portuguesa, celebrada després de les eleccions locals que es van fer el setembre de 2013. En la reunió hi participaren representants dels nous equips municipals constituïts arran dels comicis.

★ Trobada de la Xarxa Italiana

La ciutat de Torí va organitzar, el 20 de novembre de 2013, un seminari de la Xarxa Italiana en què les ciutats presents van poder compartir experiències i conèixer de primera mà alguns projectes educadors d'aquesta ciutat del Piemont. Durant la jornada es va acordar la necessitat de donar un nou impuls a la xarxa.

★ Xarxa Francesa

En el marc de les Trobades Nacionals dels Projectes Educatius Locals celebrades a Brest, el passat 4 de novembre es va fer una assemblea general extraordinària de la Xarxa Francesa en la qual es van debatre la reforma dels ritmes escolars i la modificació dels estatuts de la xarxa.

D'altra banda, de manera conjunta amb altres associacions de governs locals i en col·laboració amb el Ministeri d'Educació francès, la Xarxa Francesa va organitzar la Primera Jornada de la Digitalització a l'Escola, celebrada a Lió el 5 de desembre de 2013.

★ Pla d'Acció Estratègic 2015–2018

En el marc de l'última reunió del Comitè Executiu es va veure la importància de fomentar la participació de les ciutats membres i les xarxes territorials en la renovació del full de ruta que haurà de guiar l'acció de l'AICE entre els anys 2015 i 2018. Amb aquesta finalitat, s'obrirà, el mes de març, un període de recepció de propostes.

Més informació a www.edcities.org

entrevista

Sr. Pierre Cohen

Alcalde de Tolosa de Llenguadoc

Quins són els principals reptes que té plantejats la ciutat de Tolosa?

Volem reforçar el posicionament de Tolosa com a ciutat del coneixement i del saber perquè crec fermament que el coneixement és font de riquesa i el fonament de l'emancipació de les persones. Permet als nostres conciutadans adaptar-se a un món cada vegada més complex i, d'altra banda, crearà l'ocupació del demà. El lloc que s'atorga al coneixement defineix, per tant, la visió global de la societat a la qual s'aspira. En aquest sentit, Tolosa dedica al coneixement un lloc central.

Hem posat en marxa un projecte educatiu municipal que aporta una nova visió de l'educació, la qual no pot ser concebuda únicament des del prisma de l'escolaritat. Aquest projecte no és, per tant, un mer dispositiu, sinó que és, sobretot, un projecte polític que es fonamenta en una ambició i una voluntat fermes.

L'any 2008, Tolosa va engegar "La Fàbrica", una iniciativa amb la qual es convida tothom a imaginar la ciutat del 2030. Quin és el model de ciutat a què aspira la ciutadania?

Actualment, a França el 80% de la població es concentra en només un 20% del territori. Per aquest motiu, cal vetllar perquè les nostres ciutats no es transformin en espais en expansió on les persones es vagin aglomerant sense relacionar-se, sinó que esdevinguin llocs creadors de riquesa i intercanvis.

"La Fàbrica" és el fruit d'aquesta ambició i de la crida feta des de l'Ajuntament a la intel·ligència col·lectiva per tal de construir plegats la visió de la nostra ciutat, la qual ha estat la base de la concreció del nostre projecte urbà. Hem convidat tothom a mobilitzar-se: urbanistes i arquitectes, professionals de la cultura, de la salut, de l'acció social, de l'educació i de l'economia, l'Acadèmia i, per descomptat, la ciutadania. Hem imaginat junts una ciutat més atractiva, fluïda i solidària, i hem concretat aquesta ambició posant en marxa grans obres.

En els darrers anys, un gran nombre de persones, moltes d'origen estranger, s'han establert a Tolosa. Com se'ls facilita la participació en la vida ciutadana?

Un cop més, hem engegat una estructura de democràcia participativa, el "Consell de les

persones residents estrangeres". Sóc l'alcalde de tots els tolosans, també d'aquells que no poden fer sentir la seva veu mitjançant el vot... Aquest consell afavoreix el diàleg entre cultures, el mestissatge i la comprensió mútua. Fa honor al nostre model de ciutat cosmopolita i multicultural.

Per què l'educació és una prioritat del seu mandat?

Estic totalment vinculat a l'escola de la República, aquella que emancipa, que transmet coneixements i també valors, que promou el gust per l'aprenentatge, que forma la ciutadania del futur... Ens posicionem clarament com a coeducadors, al costat de l'educació nacional, dels professionals de la primera infància, de la família, de les associacions i d'altres col·lectius. Cadascú hi té un paper... L'accés a l'esport, a la cultura, al lleure, al coneixement, la participació en la vida social, i tot allò que contribueix a formar l'individu al llarg de la seva vida, és educatiu.

Tolosa és la tercera ciutat universitària de França. Paral·lelament, el 17% de la població té més de 65 anys. Com es concilien les formes de vida del jovent i de la gent gran?

Creiem fermament en la solidaritat intergeneracional. Donem suport a diferents iniciatives desenvolupades per associacions, com ara "l'Escola dels avis", que sensibilitza els joves sobre certes qüestions, o "l'Entesa entre generacions pel treball i l'empresa", a través de la qual les persones jubilades posen la seva experiència a la disposició dels futurs joves actius. A més, hem creat el "Consell de la gent gran" per a implicar aquest col·lectiu en la definició de les polítiques que l'afecten...

editorial

no es fa una aposta decidida per reforçar els mecanismes de benestar i de protecció social dels col·lectius més vulnerables.

Davant aquest gran repte, calen uns ciutadans i ciutadanes creatius i capaços de reinventar el seu propi futur i el futur col·lectiu. En aquest procés, les ciutats que treballen per facilitar espais de diàleg, trobada i convivència tenen més possibilitats d'afrontar amb èxit el repte de construir ciutats més inclusives.

En un món globalitzat, les crisis (econòmica i financera, social, política, de valors) passen a ser crisis mundials, amb efectes col·laterals en tots els continents. És per això que cal globalitzar igualment les possibles solucions i establir mecanismes de cooperació i d'ajuda mútua. Amb aquest objectiu, fem una crida a totes les ciutats membres de l'AICE a participar en el proper Congrés.

Volem que el XIII Congrés Internacional, que tindrà lloc del 13 al 16 de novembre, sigui un lloc d'intercanvi interactiu, participatiu i dinàmic on puguem dialogar, compartir i aprendre. Per aquest motiu, us animem a fer-nos arribar les vostres experiències per al Congrés abans del 30 de març. L'èxit d'aquesta trobada dependrà en bona part del fet que les xarxes i les ciutats hi prenguin part activament i donin a conèixer les seves iniciatives i solucions al conjunt de ciutats participants.

El Congrés serà també un moment decisiu per a l'AICE, ja que en el marc de l'Assemblea General definirem l'agenda i el full de ruta de les Ciutats Educadores per als anys vinents.

Secretariat de l'AICE
c/ Avinyó 15, 4ª planta
08002 Barcelona
Tel. + 34 93 342 77 20
Fax. +34 93 342 77 29
E-mail: bidce@bcn.cat

Què pot aportar l'AICE a Tolosa?

Amb l'intercanvi d'experiències i de bones pràctiques, hi tenim molt a guanyar. La diversitat d'agents, la pluralitat d'enfocaments, la transversalitat de les accions; tot això genera la riquesa de l'acció educativa.

Per a més informació: www.edcities.org

experiència

Centre Amic de Formació Permanent, una proposta de Paju

La ciutat de Paju, a la província de Gyeonggi-do (República de Corea), es troba situada a la frontera amb la República Democràtica Popular de Corea. Amb prop de 409.000 habitants, ha viscut una forta expansió demogràfica a causa de l'increment de l'oferta immobiliària, que ha fet que hagi doblat la població des de l'any 2000. Paju destaca principalment perquè és la seu d'una indústria d'alta tecnologia i de la Ciutat del Llibre, una nova gran àrea dedicada a la publicació de llibres i a la celebració d'activitats culturals.

En les dècades de 1930 i 1940, amb Corea sota sobirania japonesa, milers de coreans de l'àmbit rural van ser obligats a anar a treballar al sud de l'illa de Sakhalín ja que hi faltava mà d'obra, sobretot a la mines de carbó. L'illa estava en aquell moment dividida: la part meridional era japonesa, mentre que la part nord era russa. Al final de la Segona Guerra Mundial, tota l'illa va passar a mans de la Unió Soviètica, i els immigrants coreans van quedar, doncs, sota la influència soviètica.

A finals dels anys vuitanta, es va engegar un procés de retorn voluntari dels coreans de Sakhalín a la seva nació d'origen. Al llarg de dues dècades, s'hi han acollit prop de 1.500 persones, de les quals unes 1.200 s'han

establert a la província de Gyeonggi-do. En bona part són persones de més de 60 anys que pertanyen a la segona generació d'expatriats i que tenen un baix coneixement de la llengua, la cultura i la història coreanes, la qual cosa dificulta la seva adaptació al nou entorn.

En vista d'això, l'Ajuntament de Paju, en col·laboració amb el govern de la província, va inaugurar, el mes de gener de 2011, el Centre Amic de Formació Permanent "Aldea Woojeong", per mitjà del qual es vol fomentar la integració d'aquest col·lectiu oferint-li oportunitats de trobada i intercanvi amb la resta de la població.

Aquest Centre de Formació Permanent, obert a tota la ciutadania, disposa de sales d'estudi i d'informàtica, cinema, biblioteca, etc. S'hi fan, entre altres activitats, classes de cultura i història coreanes, d'escriptura, de cant i de teatre, i hi ha també un programa d'intercanvi

El Centre de Formació Permanent "Aldea Woojeong" fomenta la integració de les persones coreanes provinents de Sakhalín tot oferint-los oportunitats de trobada i intercanvi amb la resta de la població.

intergeneracional que permet a les persones coreanes provinents de Sakhalín aportar els seus coneixements sobre la cultura i la història russes a les noves generacions, mentre que els més joves els ensenyen a utilitzar les noves tecnologies. També s'hi fan concerts, festivals, sessions de jocs tradicionals, etc., que contribueixen a fer conèixer la vida cultural de la ciutat i a participar-hi. Actualment, unes 300 persones prenen part regularment en les diferents activitats organitzades pel centre.

Gràcies a aquesta iniciativa, ha millorat la integració dels membres d'aquest col·lectiu a la vida i els costums coreans, així com la convivència amb els residents locals, i alhora s'han creat les condicions perquè puguin aportar a la societat el seu bagatge cultural. D'altra banda, l'àmplia oferta formativa i cultural que aquest centre de formació permanent posa a la disposició de les persones coreanes provinents de Sakhalín permet millorar la seva qualitat de vida i reduir les desigualtats educatives i socials amb altres grups de població.

L'èxit d'aquesta experiència ha fet que "l'Aldea Woojeong" hagi esdevingut una font d'inspiració per a altres localitats de la regió que han decidit engegar iniciatives semblants.

presenta: Ajuntament de Paju,
Departament de Formació al Llarg de la Vida

contacte: Sr. Kim Jeong Ho
e-mail: yecomang@korea.kr

saps que...

★ La propera Assemblea General de l'AICE es farà a Rosario el 14 de març. La ciutat argentina acollirà també dues jornades de treball del Comitè Executiu de l'Associació.

★ Les ciutats de Mèxic DF i Rosario han presentat candidatura per a l'organització del XIV Congrés Internacional de Ciutats Educadores que se celebrarà l'any 2016. En la propera reunió del Comitè Executiu es decidirà quina serà la ciutat seu d'aquest congrés.

★ El període de presentació d'experiències al XIII Congrés acaba el 30 de març.

★ La Comissió de Cultura de CGLU ha obert el període de recepció de candidatures al Premi Internacional CGLU - Ciutat de Mèxic - Cultura 21. La data límit per a la presentació de projectes és el 31 de març. La ciutat guanyadora obtindrà un premi de 50.000 euros. Més informació a: www.agenda21culture.net.

★ En el marc del IV Congrés Mundial de CGLU es va aprovar la incorporació de l'AICE en els òrgans de govern d'aquesta organització.

★ La Federació Coreana d'Alcaldes i Governadors ha concedit a la ciutat de Changwon un premi d'obertura a l'exterior en reconeixement de la tasca feta amb motiu del XII Congrés Internacional de Ciutats Educadores.

★ Representants de les ciutats de Barcelona, Lille, Lisboa, París, Praia i Tampere van participar en una taula rodona coordinada per l'AICE en el marc del Fòrum Mundial Educasport celebrat a París del 27 al 29 de novembre de 2013.

